

LAATU RATKAISEE

TOMMI ANTONEN

VIRHEISTÄ OPPIA. Koska vähäisiä koneita ei ole varaa uhrata taisteluissa, pienen maan lentäjien, taktiikoiden ja koneiden suorituskyvyn täytyy olla erinomaisia. Näin kiteyttävät Ilmavoimien komentaja Kim Jäämeri ja kehitysjohtaja Henry Sivusuo. Taustalla Sveitsistä hankittuja punavalkoisia Hawk-harjoituskoneita.

Pienen maan ilmavoimat taistelee laadulla

Suomen Ilmavoimissa ei pelätä puhua virheistä. Vain niistä oppimalla Ilmavoimat voi yltää parhaiden joukkoon.

Tikkakoski

Mari Uusivirta
kl.toimitus@kauppalehti.fi

Suomen Ilmavoimissa ihmisiä kannustetaan kertomaan virheistään. Lentäjät, mekaanikot ja taistelunjohtajat kirjaavat ylös joka ikisen virheensä. Kirjausta ja sen syitä kommentoi ensin kaksi esimiestä ja lopuksi puolueeton lentoturvallisuusorganisaatio. Ongelmiin pyritään vaikuttamaan välittömästi. Tuhansista tapauksista kootaan määräajoin lentoturvallisuuskatsauksia, joista oppivat niin uudet kuin kokeneetkin työntekijät.

Ilmavoimat tähtää menestykseen laadun avulla, sillä jo 1960-luvulla todettiin, että pienen maan ilmavoimien menestys ei tule koskaan perustumaan suuriin voimavaroihin.

”Laatu on Ilmavoimien suorituskyvyn perusta”, sanoo Ilmavoimien komentaja **Kim Jäämeri**.

Koska vähäisiä koneita ei ole varaa uhrata taisteluissa, pienen maan lentäjien, taktiikoiden ja koneiden suorituskyvyn täytyy olla erinomaisia.

ERINOMAISUUS perustuu ennen kaikkea yhtenäiseen kulttuuriin.

”Avioliittokaan ei toimi, ellei arvopohja ole yhdensuuntainen”, vertaa Ilmavoimien kehitysjohtaja, tohtori **Henry Sivusuo**.

Ilmavoimissa ollaan esimerkiksi yhtä mieltä siitä, että joskus parhaiten asiasta tietävän asiantuntemus ohittaa sotilashierarkian.

Väärä arvopohja karsiutuu jo rekrytointivaiheessa, ja sisään päässeet kasvavat vuosien koulutuksen aikana organisaatiokulttuuriin. Suurin osa johtajista on aikoinaan koulutautunut lentoupseeriksi samalla tavalla kuin heidän alaisensa.

”Laatutyö helpottaa tavoitteiden viestintää läpi organisaation”, kertoo Jäämeri.

Hänen mukaansa laatutyö pakkottaa kehittämään myös omaa

johtamistaitoa jatkuvasti.

Ilmavoimat vertailee kansainvälisissä harjoituksissa toimintaansa muihin johtaviin länsimaisiin ilmavoimiin ja vaihtaa jatkuvasti tietoa niiden kanssa.

”Kulttuurista lähtee halu ja tahto kehittyä, organisaatio tarjoaa siihen mahdollisuudet, ja kaikki toimialat kehittävät omia rutiinejaan omilla ehdoillaan”, Sivusuo kuvaa.

TAKTIKKA on toiminut: Ilmavoimat on menestynyt sotilaslentönäytöksissä. Kansainvälisissä harjoituksissa Suomen koneiden pudotussuhde on huippuluokkaa, eli Suomi pudottaa harjoitusilmataisteluissa enemmän koneita kuin menettää omiaan.

Myös Naton mittareilla Ilmavoimat on laadukas. Nato on todennut Suomen kykenevän tarvittaessa osallistumaan kansainväliseen kriisinhallintaoperaatioon. Suomen Ilmavoimat on ensimmäinen Naton auditoinnin läpäissyt rauhankumppanuusmaa.

Lentäjät, insinöörit ja mekaanikot koulutautuvat jatkuvasti ulkomailta ja soveltavat oppejaan kotimaassa. Esimerkiksi virheiden raportoinnissa on otettu mallia Ruotsista 1970-luvulla, ja Ilmavoimien kehittämää mallia ovat hyödyntäneet suomalaiset lääkärit.

ILMAVOIMIEN tehtävään kuuluu ottaa tietoisesti riskejä. Siksi lentoturvallisuudesta huolehtiminen, ennakointi ja jokaisen yksittäisen lennon uhkien analysointi on tärkeää.

Sotilasilmailun viranomaisyksikö arvioi ja auditoi lentoturvallisuutta, ja lisäksi lentoturvallisuusorganisaatio kokoaa vuosittain kymmenkunta mahdollisesti vaarallista teemaa.

Tänä vuonna riskilistan kärjessä on Puolustusvoimien rakenneuudistus. Se vaikuttaa paitsi johtoon ja rakenteisiin myös työntekijöiden henkilökohtaiseen elämään.

Työhyvinvointi ja -turvallisuus ovat tulleet kymmenen viime vuoden aikana laatutyössä yhä tärkeämmiksi.

Keskiössä on kuitenkin edelleen laadunvarmistus ja siihen liittyvät työkalut. Ilmavoimien suorituskyvyn parantamisen kannalta tärkeimpiä asioita on ajan tasalla oleva kalusto. Myös lentäjien terveyttä, kuntoa ja taitoa testataan jatkuvasti.

”Kun halutaan olla erinomaisia, halu ja tahto eivät yksinään riitä. Mutta ei myöskään pelkkä byrokraatia”, Sivusuo sanoo.

Tällä palstalla tutustutaan työyhteisöihin, jotka parantavat kilpailukykyään panostamalla laatuun systemaattisesti.

Ilmavoimat

Budjetti: 180 miljoonaa euroa
Henkilöstö: 2000
Toimiala: Maanpuolustus/ilmaoperaatiot

LÄHDE: ILMAVOIMAT

Näin kehitämme

Vahvan organisaatiokulttuurin ja siihen sisältyvän arvopohjan vaaliminen, ylläpito ja kehittäminen ovat laatutyön perusta. Kehittämisen perustyökaluina eri tasoilla toimivat kilvoittelu sekä halu ja tahto kehittyä.

Tuotteiden ja palveluiden vaatimukset täytetään sotilasilmailuun kiinteästi kuuluvilla koulutuksilla, ohjeilla, määräyksillä, ulkoisilla ja sisäisillä arvioinneilla ja auditoinneilla. Sotilasilmailuun kuuluvia riskejä hallitaan riskinarviointityökaluilla.

Benchmarkkaus eli vertailukehittäminen maailman parhaisiin sotilasilmailuorganisaatioihin on yksi tärkeimmistä tavoista kehittyä. Vertailukehittämistä tehdään yhteisillä harjoituksilla ja pitkäaikaisella tiedonvaiholla lähettämällä ilmavoimien väkeä yhdeksi-kolmeksi vuodeksi maailman parhaisiin alan organisaatioihin. Omaan käyttöön kehitetyt menetelmät on verifioitu tieteellisesti.

Kattavaa raportointia ja tulevaisuuden tutkimuksen ennakointityökaluja käytetään lentoturvallisuuden jatkuvassa kehittämisessä.

LÄHDE: ILMAVOIMAT

LAATUHAASTE

Suomen Laatu yhdistys heittää laatuhaasteen Ilmavoimille ja kysyy: **Millaisia erityispiirteitä Ilmavoimilla on laadunhallinnan tavoitteissa, toteuttamisessa ja tuloksissa?**

Ilmavoimat vastaa:

Ilmavoimien on oltava jatkuvasti ja myös tulevaisuudessa erinomainen organisaatio, jotta asiakas eli veronmaksaja saa täyden vasteen meille antamallaan varoille. Sotilasilmailuun liittyy riskejä, joita hallitaan jatkuvasti kehittyvällä lentoturvallisuustoiminnalla. Ilmavoimien toimintaan liittyy suuria taloudellisia ja inhimillisiä arvoja.

Ilmavoimien on ymmärrettävä uuden sukupolven arvoja ja käyttäytymistä ja otettava se huomioon johtamisessa. Erinomaisen kulttuurin toiminta ja arvot välittyvät tarinoiden, kertomusten sekä uuden sukupolven työkalujen, esimerkiksi sosiaalisen median, avulla.

LÄHDE: ILMAVOIMAT

”Kun halutaan olla erinomaisia, halu ja tahto eivät yksinään riitä. Mutta ei myöskään pelkkä byrokraatia.”

Henry Sivusuo
Ilmavoimien kehitysjohtaja